

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.001.16.2018
P/18/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Gdański Uniwersytet Medyczny, 80-210 Gdańsk, ul. M. Skłodowskiej-Curie 3a, (dalej: „GUM”)
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	prof. dr hab. Marcin Gruchała, Rektor GUM, od 1 września 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)
<i>Podstawa prawna</i>	art. 2 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura NIK w Gdańsku
<i>Kontroler</i>	1. Agnieszka Solecka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/22/2018 z dnia 24.01.2018 r. (dowód: akta kontroli str.1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykorzystania i rozliczenia dotacji z budżetu państwa w 2017 r. na utrzymanie potencjału badawczego jednostki naukowej, środków na stypendia naukowe dla wybitnych młodych naukowców, a także wykorzystanie środków przyznanych na realizację wybranych projektów badawczych.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

GUM jest uczelnią publiczną działającą na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym² i ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej³ oraz innych obowiązujących przepisów prawa i Statutu.

Podstawowymi zadaniami Uczelni są m.in.:

- 1) kształcenie studentów, w celu zdobywania i uzupełniania wiedzy oraz umiejętności niezbędnych w pracy zawodowej,
- 2) prowadzenie badań naukowych, prac rozwojowych, określanie ich kierunków, świadczenie usług badawczych oraz transfer technologii do gospodarki,
- 3) kształcenie i przygotowywanie kandydatów do pracy badawczej i dydaktycznej,
- 4) prowadzenie studiów podyplomowych, kursów i szkoleń w celu kształcenia nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy w systemie uczenia się przez całe życie.

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.

² Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, ze zm.

³ Dz. U. z 2018 poz. 160, ze zm.

IV. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁴ wykorzystanie w 2017 r. przez GUM dotacji z budżetu państwa przeznaczonych na utrzymanie potencjału badawczego, dotacji celowej na prowadzenie badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich, a także środków przyznanych na realizację wybranych projektów badawczych.

GUM prawidłowo wypłacał środki w wysokości określonej w decyzjach Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej: „Ministra NiSW”), w terminach określonych w umowach zawartych ze stypendystami.

V. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dane ogólne

Opis stanu
faktycznego

GUM otrzymał w 2017 r. z budżetu państwa środki w łącznej kwocie 319.868,0 tys. zł:

- na działalność dydaktyczną w kwocie 126.072,0 tys. zł, wykorzystana w kwocie 126.072,0 tys. zł. Kształcono 5.424 studentów;
- na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów w kwocie 6.271,0 tys. zł, wykorzystana w całości na wypłaty stypendiów i zapomogi dla 745 osób;
- na utrzymanie potencjału badawczego w kwocie 15.055,4 tys. zł, wykorzystana w kwocie 12.199,1 tys. zł (w tym z roku poprzedniego 4.573,0 tys. zł) na realizację 179 projektów badawczych;
- na stypendia dla wybitnych młodych naukowców w kwocie 298,1 tys. zł, wykorzystana w całości na wypłatę stypendiów dla 5 osób;
- na dofinansowanie zadań projakościowych – stypendia dla najlepszych doktorantów w kwocie 840,0 tys. zł, wykorzystana w kwocie 835,0 tys. zł na stypendia dla 78 osób;
- na dofinansowanie zadań projakościowych – studenci, którzy uzyskali najlepsze wyniki na egzaminach w kwocie 1.578,0 tys. zł, wykorzystana w całości na działalność dydaktyczną;
- dotację celową na prowadzenie badań naukowych służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studium doktoranckiego w kwocie 1.699,5 tys. zł, wykorzystana w kwocie 1.582,0 tys. zł, na realizację 103 projektów;
- dotację podmiotową na realizację 110 indywidualnych projektów badawczych;
- dotację podmiotową na utrzymanie specjalnych urządzeń badawczych w kwocie 1.026,0 tys. zł, wykorzystana w kwocie 940,0 tys. zł. Utrzymanie w dwóch projektach 5 urządzeń i jednej pracowni;
- na stypendia dla obcokrajowców z pochodzeniem polskim, w kwocie 90,0 tys. zł, wykorzystana w kwocie 87,0 tys. zł. Wypłata stypendiów dla 10 osób;
- na indywidualne nagrody dla profesora (14,0 tys. zł), specjalne stypendium Ministra NiSW dla doktoranta (25,0 tys. zł), dla jednego rezydenta (46,0 tys. zł);
- oraz pięć dotacji celowych na Budowę Centrum Medycyny Nieinwazyjnej (149.697,0 tys. zł z Ministerstwa Zdrowia), na budowę Centrum Sportowego (2.200,0 tys. zł Ministerstwa Sportu) na podwyższenie potencjału naukowego

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

Wydziału Farmaceutycznego (500,0 tys. zł z Ministerstwa NiSW), na zakup aparatury w projekcie „Platforma analizy badań obrazowych komórek i tkanek w biobankowaniu klinicznym” (3.800,0 tys. zł z Ministerstwa NiSW), na zakup dużej infrastruktury badawczej – system obrazowania patologii i czynności komórek (1.400,0 tys. zł), na platformę badawczą (710,0 tys. zł z Ministerstwa NiSW).

(dowód: akta kontroli str. 5)

2. Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia przez Gdański Uniwersytet Medyczny dotacji z budżetu państwa

2.1 Dotacja na utrzymanie potencjału badawczego

Opis stanu faktycznego

Wnioski o przyznanie dotacji na utrzymanie potencjału badawczego złożyły trzy z czterech⁵ Wydziałów GUM: Lekarski, Farmaceutyczny⁶ i Nauk o Zdrowiu⁷. Wnioski zostały złożone zgodnie z terminem określonym w § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 września 2015 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości dotacji i rozliczania środków finansowych na utrzymanie potencjału badawczego oraz na badania naukowe lub prace rozwojowe oraz zadania z nimi związane, służące rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich⁸ (dalej: „rozporządzenie w sprawie ustalania dotacji na utrzymanie potencjału badawczego”). Wnioski o przyznanie dotacji na utrzymanie potencjału badawczego zawierały informacje określone w załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia.

Dziekani Wydziałów: Lekarskiego, Farmaceutycznego i Nauk o Zdrowiu nie występowali z wnioskami o zwiększenie dotacji na utrzymanie potencjału badawczego, ani z wnioskami o przyznanie dotacji na utrzymanie potencjału badawczego z tytułu zdarzenia losowego, tj. na podstawie § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie ustalania dotacji na utrzymanie potencjału badawczego.

(dowód: akta kontroli str.36-81, 92-97)

GUM otrzymał w 2017 r. dotacje na utrzymanie potencjału badawczego w kwocie 15.055,4 tys. zł, w tym:

– Wydział Farmaceutyczny 2.930,0 tys. zł⁹, która zwiększona¹⁰ została w grudniu 2017 r. o 2.409,4 tys. zł, a następnie o 490,1 tys. zł do łącznej kwoty 5.829,5 tys. zł. Wysokość środków z dotacji przeniesionych z roku poprzedniego wynosiła 962,4 tys. zł.

– Wydział Nauk o Zdrowiu otrzymał dotację na utrzymanie potencjału badawczego¹¹ w wysokości 1.886,5 tys. zł, wysokość środków z dotacji przeniesionych z roku poprzedniego wynosiła 931,7 tys. zł

– Wydział Lekarski¹² w wysokości 7.339,4 tys. zł. Dotacje dla tych Wydziałów nie zostały zwiększone, a wysokość środków z dotacji przeniesionych z roku poprzedniego wynosiła 2.678,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str.82-91, 98-114)

⁵ Dla Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i GUM wniosek składany był przez Uniwersytet Gdański.

⁶ Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej.

⁷ Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej.

⁸ Dz. U. poz. 1443, ze zm.

⁹ Informacja Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 lutego 2017 r. nr 205783/E-389/S/2017.

¹⁰ Informacja Ministra z dnia 19 grudnia 2017 r. nr 205783/E-389/S/2017-1 i informacja Ministra z 27 grudnia 2017 r. nr 205783/E-389/S/2017-2.

¹¹ Informacja Ministra z dnia 14 lutego 2017 r. nr 213705/E-389/S/2017.

¹² Informacja Ministra z dnia 22 lutego 2017 r. nr 219596/E-389/S/2017.

Z kwoty 19.628,4 tys. zł (środki pozostałe z 2016 r. i dotacja przyznana na 2017 r.) GUM wykorzystał 12.199,1 tys. zł, w tym:

- Wydział Farmaceutyczny 2.610,1 tys. zł,
- Wydział Nauk o Zdrowiu 2.098,0 tys. zł,
- Wydział Lekarski 7.491,0 tys. zł.

Na 2018 r. pozostało łącznie 7.429,3 tys. zł niewykorzystanych środków, w tym: przyznanych Wydziałowi Farmaceutycznemu 4.181,8 tys. zł, Wydziałowi Nauk o Zdrowiu 720,2 tys. zł i Wydziałowi Lekarskiemu 2.527,3 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str.173-224)

Wyniki prowadzonych badań (24 kontrolowanych ze 179 prowadzonych projektów) zostały przedstawione na konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych oraz w publikacjach naukowych w renomowanych czasopismach polskich i zagranicznych, wykorzystane do uzyskania doktoratów i habilitacji oraz uzyskania patentów. Przykładowo w projekcie realizowanym w Katedrze i Klinice Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych „Czynniki ryzyka rozwoju i progresji przewlekłej choroby nerek własnych i nerki przeszczepionej (epidemiologia, patofizjologia, klinika i leczenia)” - wniosek z 2016 r.) poniesiono w 2017 r. koszty w wysokości 131,1 tys. zł. Wyniki tych badań zaprezentowano w 2017 r. w 140 publikacjach (83 streszczenia z konferencji, kongresów i sympozjów oraz 57 publikacji pełnotekstowych), które ukazały się w renomowanych czasopismach.

(dowód: akta kontroli str.115-171)

Dotacje celowe na prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich zostały przyznane¹³ przez Ministra NiSW dla Wydziału Lekarskiego w kwocie 915,0 tys. zł, dla Wydziału Farmaceutycznego w wysokości 420,3 tys. zł i dla Wydziału Nauk o Zdrowiu w wysokości 364,1 tys. zł, łącznie 1.699,5 tys. zł.

Z 2.394,2 tys. zł (środki pozostałe z 2016 i dotacja przyznana na 2017 r.) GUM wykorzystał 1.582,4 tys. zł na dofinansowanie 103 projektów badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nimi związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich wybranych w trybie konkursowym¹⁴.

Na 2018 r. pozostały środki w wys. 811,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 220-264)

2.2 Stypendia naukowe dla wybitnych młodych naukowców

Opis stanu
faktycznego

W 2017 r. GUM złożył jeden wniosek do MNiSW o przyznanie stypendium naukowego dla wybitnych naukowców.

W 2017 r. GUM wypłacał stypendia naukowe dla wybitnych naukowców pięciu osobom w łącznej kwocie 298,1 tys. zł.

Wnioski o przyznanie stypendiów naukowych dla wybitnych młodych naukowców były składane w terminach, obowiązujących w dniu złożenia wniosków określonych w rozporządzeniu Ministra NiSW w sprawie stypendiów naukowych dla wybitnych młodych naukowców¹⁵ (2 wnioski) i ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki¹⁶ (3 wnioski).

¹³ Informacja Ministra z dnia 18 kwietnia 2017 r. nr 219596/E-389/M/2017, 205783/E-389/M/2017 i 213705/E-389/M/2017

¹⁴ Podział środków nastąpił na podstawie ustalonych przez Dyrektora „Zasad konkursowych podziału środków z dotacji na rozwój młodych naukowców, przeznaczonych na realizację zadań badawczych”.

¹⁵ rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 października 2015 r. w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania stypendiów naukowych dla wybitnych młodych naukowców (Dz. U. poz.1878).

¹⁶ Dz. U. z 2018 r. poz. 87.

Podstawą przekazywania środków były zawarte przez GUM z Ministrem NiSW umowy na finansowanie stypendiów naukowych ustanowionych decyzjami¹⁷ Ministra NiSW, a następnie ze stypendystami umowy określające m.in. zasady wypłacania stypendiów.

Środki finansowe były wypłacane zgodnie z umowami do 10 dnia każdego miesiąca. Nie wystąpiły przypadki rozwiązania stosunku pracy ze stypendystami.

(dowód: akta kontroli str.265-339)

2.3 Projekty finansowane ze środków pochodzących z Narodowego Centrum Nauki i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

Opis stanu
faktycznego

W 2017 r. GUM uczestniczył w 86 projektach¹⁸ dofinansowanych ze środków Narodowego Centrum Nauki (dalej: „NCN”) i w 17 projektach dofinansowywanych ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (dalej: „NCBiR”).

GUM otrzymał od NCN dofinansowanie projektów o wartości 52.584,7 tys. zł, z tego środki planowane na 2017 r. wynosiły 12.069,0 tys. zł.

GUM otrzymał od NCBiR dofinansowanie w wysokości 28.268,3 tys. zł, z tego w 2017 r. kwotę 11.113,1 tys. zł.

Do badania zgodności wydatkowania otrzymanych środków z postanowieniami zawartych umów wybrano po jednym projekcie finansowanym ze środków NCN i NCBiR.

(dowód: akta kontroli str.340-347)

Wysokość dofinansowania projektu¹⁹ przez NCN wyniosła 1.308,1 tys. zł. Umowę²⁰ zawarto na okres 36 miesięcy od 16 lipca 2015 do 15 lipca 2018 r.

Według stanu na 31 grudnia 2017 r. koszty wykonanych prac badawczych wyniosły 871,1 tys. zł, z tego w 2017 r. 254,9 tys. zł. Wydatkowanie przyznanych środków było zgodne z zakresem rzeczowym określonym w kosztorysie. W ramach kosztów bezpośrednich sfinansowano zaplanowane wynagrodzenia uczestników projektu oraz koszty aparatury, koszty badań i odczynników. Planowany koszt aparatury naukowo-badawczej zakupionej do realizacji projektu wynosił 40,0 tys. zł, poniesione koszty wyniosły 33,4 tys. zł.

Raport okresowy z realizacji projektu w 2015 r. nie był wymagany, a raport za rok 2016 został złożony zgodnie z terminem określonym w § 11 ww. umowy.

Plan zadań badawczych (załącznik nr 1 do umowy o dofinansowanie) nie określał przewidywanego czasu trwania poszczególnych zadań badawczych. Raport okresowy z realizacji projektu nie zawierał informacji dotyczących rezultatów realizowanego projektu, ponieważ zgodnie z wzorem raportu (załącznik nr 3 do umowy) pkt. D: „Sprawozdanie merytoryczne w zakresie najważniejszych osiągnięć projektu, opisu uzyskanych wyników, realizacji założonych celów, a także aktualnego i oczekiwanego wpływu projektu na rozwój dyscypliny naukowej nie było wymagane w raporcie okresowym”.

(dowód: akta kontroli str.356-379)

Do raportu okresowego z realizacji projektu w 2016 r. NCN sformułował uwagi dotyczące:

– braku wyjaśnienia zamiany umów o dzieło na umowy zlecenia wszystkim wykonawcom z zespołu projektowego. NCN zaleciło, aby dla osób, które pobierały

¹⁷ Nr 0967/E-389/STYP/11/2016 z dnia 24 października 2016 r., Nr 0656/E-389/STYP/11/2016 z dnia 21 października 2016 r.,

¹⁸ Zarówno w fazie realizacji jak i zakończonych w 2017 r.

¹⁹ „Ocena wpływu wybranych zanieczyszczeń środowiska (endocrine disruptors) na częstość występowania i obraz kliniczny zespołu wielotorbielowatych jajników (PCOS)”.

²⁰ Nr UMO-2014/15/B/NZ7/00999 z dnia 16 lipca 2015 r.

wynagrodzenie w formie dwóch umów, planowane wynagrodzenie było przypisane do umowy o dzieło, a nie do umowy zlecenia. Kierownik projektu dokonał zmiany raportu rocznego za 2016 r. zgodnie z zaleceniem NCN;

– dokonania zmiany warunków realizacji projektu poprzez przesunięcie środków z pozycji kosztorysu „zakup aparatury” do pozycji „wynagrodzenia” w kwocie 6.578,19 zł²¹ tj. przekraczającej 15% kosztów przewidzianych na aparaturę (40,0 tys. zł). Zgodnie z § 4 pkt 2 umowy o dofinansowanie taka zmiana warunków realizacji projektu może być dokonana w formie aneksu. Kierownik projektu wyjaśnił, że Prorektor ds. Nauki wyraził zgodę na przesunięcie środków w wysokości 6,0 tys. zł, co zgodnie z § 4 pkt. 6 umowy o dofinansowanie nie stanowiło zmiany warunków realizacji projektu i nie wymagało podpisania aneksu do umowy.

Ostateczna wersja projektu uzgodniona z opiekunem projektu w NCN została przekazana 7 lipca 2017 r.

GUM nie informował NCBiR o niemożności realizacji projektu zgodnie z założonymi celami.

(dowód: akta kontroli str.348-355,380-474)

Wysokość dofinansowania projektu²² przez NCBiR wynosiła 1.199,1 tys. zł. Umowę²³ zawarto na okres 36 miesięcy od 4 stycznia 2016 r. do 3 stycznia 2019 r.

Według stanu na 31 grudnia 2017 r. koszty wykonanych prac badawczych wyniosły 961,2 tys. zł z tego w 2017 r. 352,4 tys. zł. Wydatkowanie przyznanych środków było zgodne z zakresem rzeczowym określonym w kosztorysie. W ramach kosztów bezpośrednich sfinansowano zaplanowane wynagrodzenia uczestników projektu oraz koszty aparatury, koszty badań i odczynników. Planowany koszt aparatury naukowo-badawczej zakupionej do realizacji projektu wynosił 170,0 tys. zł, poniesione koszty wyniosły 168,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str.475-525)

Raporty okresowe z realizacji projektu w latach 2016 i 2017 zostały złożone zgodnie z terminem określonym w § 8 pkt.2 ww. umowy. Na podstawie wniosków Kierownika projektu o wprowadzenie zmian w realizacji projektu, podpisano dwa aneksy:

- nr 1/2016 wprowadzający zmiany w kwocie wynagrodzenia dla kierownika projektu;
- nr 2/2016 wprowadzający zmiany w wykazie aparatury naukowo-badawczej. Planowany koszt termocyklera wynosił 170,0 tys. zł, zakupiono sprzęt za 109,2 tys. zł, a zaoszczędzone w ten sposób środki przeznaczono na zakup mikroskopu odwróconego z jednostką sterującą za kwotę 59,8 tys. zł

Harmonogram wykonania projektu (załącznik nr 2 do umowy o dofinansowanie) określał terminy zakończenia zadań: zadania nr 1 i 2 – do 3 stycznia 2018 r., a zadania 3 i 4 – do 3 stycznia 2019 r.

Do raportów okresowych nie zostały sformułowane uwagi.

GUM nie informował NCBiR o niemożności realizacji projektu zgodnie z założonymi celami.

(dowód: akta kontroli str.348-355, 526-668)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

²¹ Kwota 6.578,19 zł wynikała ze złożonego wniosku do Prorektora ds. Nauki.

²² „Ocena antygenowo specyficznych limfocytów regulatorowych u dzieci ze świeżo rozpoznaną cukrzycą typu 1”.

²³ Nr LIDER/160/L-6/14/NCBR/2015 z dnia 18 grudnia 2015 r.

VI. Wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w wykorzystaniu i rozliczaniu środków Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

VII. Pozostałe informacje i pouczenia

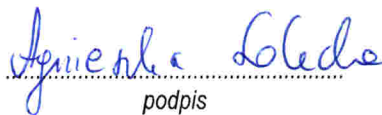
Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku.

Gdańsk, dnia 9 marca 2018 r.

Kontroler
Agnieszka Solecka
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Dyrektor

2 up.
WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku

.....
podpis